

[Bertel Dahlgaard.]

og jeg forstod paa den ærede Ordfører for Venstre, at det var en Tanke, som han ikke stod helt fremmed over for. Jeg vil gerne her udtrykke det Haab, at en saadan Ordning aldrig maa vinde Gehør i det danske Folketing. Det er min Overbevisning, at faa Ting i vor parlamentariske og folkelige Udvikling har haft saa stor Betydning som dette, at vi i 100 Aar har bygget vort politiske Liv paa en Ordning, ifølge hvilken et overvældende Antal af dette Tings Medlemmer er knyttet til Valgkredse, der omfatter baade By og Land. Det har befordret en Udvikling, der tvang Folkerepræsentanterne til i nogen Grad at leve sig ind i Livsvilkaarene baade paa Land og i By. Det er i hvert Tilfælde en Modvægt mod Ensidighed. Jeg kunde virkelig ønske, at Repræsentationen for Hovedstaden og de enkelte store Byer var underkastet tilsvarende Vilkaar, hvad der desværre ikke lader sig praktisere, men et Tilbageskridt, hvorefter det bliver Normen, at Folkerepræsentationen opdeles i rene By- og Landrepræsentanter, vil jeg til enhver Tid bekæmpe paa det voldsomste.

Jeg skal slutte med at fremsætte nogle enkelte Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Harald Petersen. Det ærede Medlem fremsatte mange mærkelige Paastande. En af dem var, at der ved dette ændrede Forslag igen i stigende Grad blev Tale om at værne om Partiernes Interesser. Det er ganske urigtigt. Naar dette Forslag er vedtaget, værnes der ikke i mindste Maade om Partiernes Interesser i højere Grad end efter den gældende Valglov.

Det ærede Medlem talte om Forholdstalsvalgmaaden, og jeg maa sige, at jeg kan ikke forstaa disse Udtalelser paa anden Maade end, at det ærede Medlem tog Afstand fra Forholdstalsvalgmaaden. Mærkelig nok endte det ærede Medlem sin Tale med at sige, at han var Tilhænger af Forholdstalsvalgmaaden. Jeg forstaaer altsaa, at det er en Art Forholdstalsvalgmaade, som man sikrer saaledes, at den ikke skal give Forholdsmæssighed. Forholdstalsvalgmaaden, som sikrer absolut Ligelighed, er det ærede Medlem og hans Parti efter den Tale, han har holdt, Modstandere af, og det vil igen sige — og det er ikke ubetænkeligt, ud fra hvilke Synspunkter man i øvrigt bedømmer disse Forhold —, at det ærede

Medlem altsaa virkelig er Tilhænger af en Valgmaade, som i Fremtiden overordentlig let med Partisplittetheden kan føre til, at en Regering her i Danmark har et Flertal i Folketinget, men ikke i Befolkningen. Jeg føler mig overbevist om, at der ikke er ret mange Ting der i højere Grad vil undergrave alle de gode Egenskaber, Folkestyret, som det ærede Medlem i øvrigt talte om, har.

Det ærede Medlem talte dernæst om Tilstandene i Norge og Sverige og gengav her Citater fra forskellige Overvejelser, der fandt Sted deroppe vedrørende Valgloven. Disse Citater er formentlig rigtige, men det ærede Medlem skulde ikke fremsætte dem som Udtryk for en almindelig Opfattelse i de to Lande. Jeg har mere end een Gang haft Lejlighed til at forhandle med svenske og norske Politikere om disse Valglovsspørgsmaal, og Sandheden er, at i vore Broderlande er der de samme Brydninger, som der i sin Tid, navnlig omkring 1920, var herhjemme i Danmark. Jeg kan i øvrigt sige, at i de Forhandlinger, som er foregaaet deroppe, har netop det danske Valglovssystem i ganske særlig Grad været fremme under Forhandlingerne og haft Tilhængere til flere Sider. Vi ved alle sammen, at da Forholdstalsvalgmaaden i sin nuværende Skikkelse blev fæstnet her i Danmark i 1920, var Venstre fanatisk Modstander deraf. Det vil være forbeholdt Fremtidens Historiekrivere at redegøre for, hvilken Rolle Spørgsmaalet om at hindre en retfærdig Forholdstalsvalgmaade spillede i Venstres Politik i Paaskekrisens Dage i 1920. Det var her J. C. Christensen til syvende og sidst led sit store Nederlag i 1920. Det radikale Venstre led Nederlag ved Valget, men J. C. Christensen mistede det, som Aktionen skulde have hindret han mistede, nemlig den enestaaende Præferencestilling, Venstre fik ved Valgloven af 1915. Saa har der været Tider, hvor Venstre virkelig syntes at være inde paa Forstaaelsen af, at en saadan Skanse ikke kunde holde. Indenrigsminister Krag var Repræsentant for denne Opfattelse; derfor fremsatte han, som jeg sagde før, i 1927 et Valglovsforslag, som var et virkeligt Forholdstalsforslag, der næsten helt sikrede den ligelige Forholdsmæssighed.

Og nu skete der det ejendommelige under den Forhandling, som da fandt Sted her i Folketinget, at Venstres Ordfører,